

ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

Ἐν Ἑλλάδι Δρ. 8
Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ Φρ. Δρ. 10

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

Πᾶσα αἴτησις ἀπευθύνεται:
Διεύθυνσιν **Φωνῆς τῆς Ἡπείρου**
Ἀθῆναις

ΕΤΟΣ ΕΝΔΕΚΑΤΟΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

Γίνονται δεκταὶ ἀπὸ 15 Μαρτίου 1903. Ὅσοι
λουν δὲ οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ ἐγγραφῶσι συνδρομηταὶ νὰ
ἀποστείλῃσι καὶ τὴν συνδρομὴν αὐτῶν καὶ νὰ ἀπευ-
θύνωνται δι' ἐπιστολῆς ἢ ταχυδρομικοῦ δελταρίου
πρὸς τὸν συντάκτην κ. ΓΕΩΡ. Κ. ΓΑΓΑΡΙΝ.

Ἡ «Φωνὴ τῆς Ἡπείρου» εἶναι τὸ μόνον Ἡπειρω-
τικὸν ὄργανον τὸ ὑποῖον ἀπὸ ἐνδεκα ἐτῶν, συνηγορεῖ
ὕπερ τῶν Ἡπειρωτικῶν ζητημάτων καὶ ὑπὲρ τῶν
ἀπανταχοῦ διεσπαρμένων Ἡπειρωτῶν.

Ἡ πτώσις τῆς κυβερνήσεως Θεοτόκη ἐ-
πὶ πᾶσι πῆλθεν ἐνεκα τῶν ἐν Πύργῳ
ἐκτρόπων σκηνῶν ὁ λαὸς τῆς

ἐπαρχίας ταύτης, ἐπὶ τῷ ἀκούσματι ὅτι ἡ σύμ-
βασις τοῦ μοροπωλείου δὲν ἐπρόκειτο νὰ ψη-
φισθῇ ἔλθοι τὰ ὅπλα καὶ ἐξήτει σύμβασιν μο-
ρποπωλείου ἢ πτώσιν τῆς Κυβερνήσεως. Τὸ χυ-
ρακτικιστικὸν εἶναι ὅτι σύμβασιν πλέον δὲν ὑφί-
σταται, διότι οἱ δύο κύριοι παρὰγοντες τοῦ
συνδικάτου ἀπεσύρθησαν. Ἡ κυβερνήτης εὐρί-
σκομένη πρὸ τοιούτου γεγονότος ἔχουσα δὲ
ἀπέναντι αὐτῆς καὶ τὰς παραστάσεις τῶν ξέ-
νων πρεσβευτῶν, οἵτινες διευκαρτέρησαν διότι
τὸ μορποπώλιον ἀντίκειται εἰς τὰς μετὰ τῶν
χωρῶν αὐτῶν συμβάσεις, ἐδήλωσαν ὅτι θὰ φρον-
τίσῃ κατὰ πρῶτον νὰ πείσῃ τὰ ἐνδιαφερόμενα
Κράτη νὰ ἄρῃσι τὰς διαμαρτυρίας αὐτῶν, εἴτα
δὲ θὰ ἀσχοληθῇ πρὸς ἐξεύρεσιν συνδικάτου μεθ'
οὗ νὰ διαπραγματευθῇ τὴν σύναψιν συμβάσεως.
Ἄλλως τε ἡ προκάτοχος Κυβέρνησις εἶχεν ἤδη
προνοήσῃ διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς παραγω-
γῆς τοῦ ἔτους τούτου. Οἱ Πύργιοι ὅμως, τρα-
πέντες τὴν κατηφορικὴν ὁδὸν, ἔλαβον τὰ ὅπλα,
ἔκρουον τοὺς κώδωνας, ἐμυκτήριζον τὸν στρα-
τὸν, ἔθραυσαν τὰ βαγόνια τοῦ σιδηροδρόμου
καὶ τηλεγραφικῶς ἐζήτησαν νὰ συνεννοηθῶσιν
ἀμέσως μετὰ τοῦ Βασιλέως. Ὡστε, ὁ Πικρα-
στασιανὸς τῆς Μπαρμπασαίνης καὶ οἱ ἄλλοι
ἀγορηταί, ἐζήτησαν παρὰ τοῦ Βασιλέως τὴν
κατάλυσιν τῆς Κυβερνήσεως, ἐν ἐναντίᾳ δὲ
περιπτώσει ἢ εἴλουν νὰ ἔλθωσιν ἐνοπλοὶ εἰς
Ἀθήνας καὶ καταλύσωσιν αὐτοὶ τὴν Κυβέρνη-
σιν. Ἐτερος δὲ ρήτωρ ἀγορευὼν προχθὲς ἐν
Πάτραις συνέστησε πρὸς τὸ ἀκροατήριον αὐτοῦ
τὰ ἴδια, προσέθηκε δὲ, ὅτι οφείλουν κατὰ πρῶ-
τον νὰ ἀπευθυνθῶσιν εἰς τὸν Βασιλέα καὶ ἂν
ἢ Α. Μ. δὲν πράξῃ κατὰ τὰς βουλὰς τῶν νὰ
ἀνυψώσωσιν εἰς τὸν θρόνον τὸν Διάδοχον. Μὴ
χειρότερα! Κατὰ τὴν ἀρχὴν λοιπὸν ταύτην,
ἐὰν αὐριοὶ δὲν εὐδοκιμήσωσιν οἱ ἀγγινάρες καὶ
τὰ πράσα τοῦ Ἀργεῖου, ἢ τὰ καπνὰ τοῦ Ἀ-
ργινίου, καὶ τὰ ρεβίθια τῆς Δόμπραινας, περι-
έλθουν δὲ οἱ κάτοικοι εἰς μικρὰν οἰκονομικὴν στε-
νοχωρίαν, δέον νὰ ἐξεγείρωνται πρὸς κατάλυσιν
πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας, νὰ ζητῶσιν δὲ καὶ
τὴν περαιτέρω τοῦ Βασιλέως. Ταῦτα εἶναι
λυπηρὰ συμπτώματα διὰ τὸ μέλλον τοῦ ἔθνους
καὶ μᾶς παρέχουσι τὴν ἀφορμὴν νὰ πιστεύσω-
μεν ἀδυστάκτως πλέον ὅτι ὡς πολιτεύομεθα δὲν
εἶναι δυνατόν νὰ ὀρθοποδῶμεν. Τὸ κακὸν,
ἀντὶ νὰ θεραπευθῇ, λαμβάνει εὐρυτέρας δια-
στάσεις οὐδαμῶς δὲ ἀναφίνεται ἀκτὴς μελλού-
σης βελτιώσεως. Ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας
ἀδύνατον νὰ χωρήσωμεν πρὸς ἄλλας πολιτικὰς
σφαίρας καὶ ἔθιμα. Βεβίως ὁ βασιλεὺς δὲν
ἔσθ' οὐδὲν νὰ ἐπιτρέψῃ εἰς τὴν κυβερνήσιν

νὰ διατάξῃ τὸν στρατὸν νὰ ἐπαναφέρῃ τὴν τάξιν
διὰ τῶν ὅπλων. Ἀλλὰ, οἱ κάτοικοι τοῦ Πύργου
παρεφέρθησαν, εὐρίσκοντο ἐν τῷ ἀδίκῳ καὶ
ἐτέθησαν ὑπεράνω τῶν νόμων καὶ ἔπρεπε νὰ
γίνῃ εἰς αὐτοὺς γνωστὸν ὅτι πάντες ἀξιοῦνται
προσοχῆς ἐφ' ὅσον σέβονται τοὺς νόμους, ὅταν
δὲ παραβιάζωσι τοὺς νόμους τιμωροῦνται. Τὸ μά-
θημα τοῦτο ἔπρεπε νὰ δοθῇ διὰ νὰ μάθῃ πᾶς
Ἕλλην ὅτι εἴμεθα ἕνωμον Κράτος καὶ ὅτι ἔχο-
μεν ἐξουσίαν ἐπιβάλλουσιν τὴν τάξιν. Ἐὰν τὸ
Κράτος τοῦ νόμου κατὰλύηται, οὕτως ἀυστό-
λως, τότε εἰς πᾶσαν περίστασιν θὰ ἐπιχειρηθῇ
κατὰλύσις κυβερνήσεως καὶ αὐτῆς ἔτι τῆς
Βασιλικῆς θελήσεως.

ΕΞ ΗΠΕΙΡΟΥ

Καὶ εἰς προηγουμένην ἀνταπόκρισιν ἀνέφε-
ρον ὅτι σπουδαιότατον ζήτημα δι' ἅπασαν ἐν
γένει τὴν Ἡπειρον εἶναι τὸ τῆς δεκάτης. Εἶνε
ἡ κατάλληλος ἐποχὴ ὅπως ἐκ νέου ἐπιστήσω-
μεν τὴν προσοχὴν τοῦ Γεν. Διοικητοῦ Ὁσμᾶν
πασᾶ, ἵνα οὗτος δώσῃ τὰς καταλλήλους ὁδη-
γίας πρὸς τὰς ἐπιτοπίους ἀρχὰς καὶ μὴ συμβῇ
ὅ,τι συνέβη καὶ κατὰ τὰ προηγουμένα ἔτη.
Εὐρισκόμεθα εἰς τὸ τέλος Ἰουνίου καὶ ἐν τού-
τοις εἰς τὰ πλεῖστα μέρη δὲν ἐπωλήθη εἰσέτι
ἡ δεκάτη, ἐξετέθη μὲν εἰς πλειοδοσίαν, ἀλλὰ
οἱ ἀρμόδιοι ὑπάλληλοι, ἐπὶ τῇ ἐλπίδι ὅτι θὰ
δοθῇ μεγαλειτέρα προσφορά, δὲν προβαίνουν
εἰς τὴν κατακύρωσιν εἰς τοὺς τελευταίους
πλειοδότας. Τὸ μέτρον τοῦτο εἶναι ἐντελὲς ἀ-
τοπον καὶ καταστρεπτικόν, περιάγει δὲ τοὺς
κατοίκους εἰς ἀπελπισίαν ἐνῶ ἐπὶ ἔτος ὁλόκλη-
ρον ἐμόχθησαν καὶ ἐκοπίασαν πρὸς σποράν καὶ
συγκομιδὴν τοῦ σίτου εὐρίσκοντα νῦν εἰς τὴν
δυσάρεστον θέσιν νὰ ἀναμένωσι τὸ ἔλεος καὶ
τὴν εὐσπλαγχνίαν τῶν ἀρμοδίων, διότι τὰ σι-
τηρὰ ἐθερίσθησαν καὶ εὐρίσκονται συσσωρευμένα
ἐν ὑπαίθρῳ ἀναμένοντα τὸν ἀλωνισμόν. Καὶ ἐν
τούτοις πολὺ ἀπέχομεν εἰσέτι τῆς ἡμέρας καθ'
ἣν θὰ δοθῇ ἡ πρὸς τοῦτο διαταγή. Νομίζομεν
ὅτι ἡ διοίκησις ἔχει καθήκον νὰ μεριμνᾷ πα-
τρικῶς ὑπὲρ τῶν κατοίκων εἰς τοιαύτας περι-
στάσεις, νὰ πωλῇ δὲ τὴν δεκάτην μόλις εἰσέλ-
θωμεν εἰς τὸ πρῶτον ὁκταήμερον τοῦ Ἰουνίου.
Πέρις, καὶ κατὰ προηγουμένα ἄλλα ἔτη πα-
ρέστημεν εἰς τὴν λυπηρὰν θέσιν νὰ εἰδῶμεν ὁ-
λοκληροῦς κοινότητος ἀναιμενοῦσας μέχρι τοῦ
Σεπτεμβρίου διὰ τὸν ἀλωνισμόν. Αἱ βροχαὶ
καταπεσοῦσαι εἶχον ἤδη καταστρέψει τὸ πλεῖ-
στον μέρος τῆς συγκομιδῆς ἀλλὰ καὶ ὅτε ἐπε-
τρέπη ὁ ἀλωνισμὸς, ἡ κατάλληλος ἐποχὴ εἶ-
χεν ἤδη παρέλθῃ καὶ ὅ,τι εἶχεν ἐναπομείνει
κατεστρέφετο καὶ αὐτό. Διὰ τοὺς λόγους τού-
τους ἐκπληροῦντες γενικὴν παράκλησιν τῶν κα-
τοίκων τῆς Ἡπείρου ἀπευθύνομεν τὴν συστά-
σιν ταύτην εἰς τὸν Ὁσμᾶν πασᾶ, ἐπὶ τῇ σκέ-
ψει, ὅτι θὰ λάβῃ ταύτην ὑπ' ὄψιν καὶ θὰ δια-
τάξῃ πρὸς τοὺς ἄλλους τοὺς ἐνοικιαστάς, οἵτι-
νες ἀποτελοῦσιν ἀληθῆ μαστιγγὰ τοῦ τόπου
νὰ φέρωνται μετὰ δικαιοσύνης καὶ νὰ μὴ δια-
πάζουσι τὰς περιουσίας τῶν κατοίκων. Οὕτω
πράττων θὰ ἐπισύρῃ τὴν εὐγνωμοσύνην τῶν
κατοίκων.

Ἐν Ἰωαννίνοις ἐνέσκηψε πρὸς ἡμερῶν θύελ-
λα τρομακτικὴ μετὰ σιφῶνων. Κατέπεσε δὲ

καὶ χάλαζα, ἥτις ἐπέφερε καταστροφὰς εἰς τε
τὰ σπαρτὰ καὶ τὰς ἀμπέλους.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΕΚ ΧΕΙΜΑΡΡΑΣ

Πολὺς παρήλθεν χρόνος χωρὶς ν' ἀποστεί-
λωμεν εἰς τὴν φίλην «Φωνὴν τῆς Ἡπείρου»
τὰς ἐκ Χειμάρρας εἰδήσεις μας διὰ τὸν ἀπλού-
στατον λόγον ἔτι οὐδὲν ἄξιον λόγου συνέβη.

Παρατηρήθη ὅτι αἱ μετὰ τῆς Ἑλλάδος φι-
λικαὶ σχέσεις τῆς Κυβερνήσεώς μας ἔσχον ὡς
ἀποτέλεσμα τὴν πρὸς ἡμᾶς εὐμένειαν τῶν
συμπατριωτῶν μας Ὁθωμανῶν οἵτινες δὲν μᾶς
ἀποκαλοῦσι πλέον «Γκιαοῦρ» ἀλλὰ «Ἀνθρώ-
πους τοῦ Γεωργίου» πλὴν τούτου παρατηρήθη
καὶ ἀναζωογόνησις τοῦ συναισθήματος τῆς ὁμο-
εθνίας τῶν ὑπὸ τῶν Ἰταλοαυστριακῶν ραδι-
ουργουμένων ὁμοφύλων μας Ἀλβανῶν.

Αἱ εἰς τὰς κατακτητικὰς τῶν βλέψεις ἀπο-
τυχίαι καθιστῶσι τρανὴ τὴν ἀπόδειξιν τῆς ἐθνι-
κῆς συνειδήσεως τῶν συμπατριωτῶν μας Ἀλ-
βανῶν καὶ τοῦ ἐθνικοῦ πνεύματος τὴν ἀκατα-
μάχητον δύναμιν. Οἱ Ἰταλοὶ διὰ τὸν λόγον
τούτον παρεξέτρεποντο εἰς μέσσα εὐτελεῖ. Ὁρ-
μώμενοι ὑπὸ θρησκευτικοῦ μᾶλλον ἢ ἐθνικοῦ
φανατισμοῦ ἀυστόλως καὶ ἀνευλαβῶς περι-
φρονοῦσι τὴν ταπεινότητα τοῦ ἐναρέτου καὶ
ἐθνικωτάτου ἱεροῦ μας κλήρου, καὶ ταῦτα εἰς
ἐποχὴν καθ' ἣν ὁ θρησκευτικὸς φανατισμὸς δὲν
κανονίζει πλέον τὰς σχέσεις οὔτε τῶν βαρβα-
ροτέρων πρὸς τοὺς πεπολιτισμένους λαούς.

Ὁ τῶν Ὁθωμανῶν φανατισμὸς δὲν ἐπιτρέπει
εἰς τινα μέρη τὴν χρῆσιν Ἑκκλησιαστικῶν κω-
δῶνων καὶ τοῦτο ἴσως ἵνα μὴ συγχέται τοῦ
κώδωνος ἢ βοῇ με τοῦ Χότζα τὴν φωνήν. ἐνῶ
οἱ Ἰταλοὶ ὅχι μόνον ἐκκλησίαν ὀρθόδοξον δὲν
ἐπιτρέπουσιν καὶ σήμερον ἔτι εἰς τὴν πρωτεύ-
ουσάν των, ἀλλὰ καὶ εἰς ὅλην τὴν Ἰταλίαν
πρὸ ὀλίγων χρόνων μᾶς ἠρνοῦντο καὶ γῆν
πρὸς ταφήν. Οὗτοι, ἵνα προλειάνωσιν ὁδὸν νέας
εἰς τὴν χώραν μας φραγμοκρατίας προσπαθοῦν
νὰ μᾶς ἀποδείξουν ὅτι τὸ ὄνομα Ἀλβανὸς δὲν
εἶναι τόπου ἀλλὰ φιλῆς διαφόρου τῆς Ἑλληνι-
κῆς, ὡς ἀποδείξιν δὲ παρουσιάζουν τὸ δόγμα
τοῦ ὅτι ἡ φιλή ἡμῶν εἶναι ἀναρχος, δὲν ἔχει
καταγωγὴν.

Εἰς ταῦτα ἡμεῖς ἀπαντῶμεν ὅτι τῶν Ἀλβα-
νῶν τὸ φρόνημα εἶναι ἑλληνοπρεπές καὶ ἡ συ-
νείδησις τῆς ἐθνικότητος αὐτῶν ἀπορρέει ἐκ
τῶν ἐπὶ τῆς ἀληθείας στηριζομένων φρονημάτων
των, ὅτι ὀνομάζεται Ἀλβανικὸς Σύλλογος εἶναι
Ἰταλικὴ προπαγάνδα.

Ὅλον τὸν πλοῦτον τὸν Ἐθνολογικόν, τὸν
ἱστορικόν, τὸν ἠθικόν, στοιχείων ἐξ ὧν γέννη-
ται τὸ εὐγενὲς συναισθημα τῆς πρὸς τὴν Ἑλ-
λάδα φροσύσεως τῶν ὁμαζιμένων Ἀλβανῶν
προσπαθοῦν διὰ μέσων ὑποφύλων νὰ ἐξαφανίσωσι.

Πᾶν ὅμως ὅτι προσπαθοῦν νὰ δημιουργήσωσιν
ἐκτιθέμενοι εἰς φοβεράς δαπάνας καταλήγει εἰς
ἐν μηδενικόν. Καὶ αὐτοὶ οἱ ἐν τῇ Ἰταλίᾳ ὁμο-
εθνῆς μας ἀμφοβάλλω ἐὰν εἰλικρινῶς κατὰ τῆς
πατρίδος μας διὰ τοῦ Συλλόγου των κατα-
φέρονται.

Ὁ Χριστὸς Τηλιγδόης γεννηθεὶς ἐν Ἀρ-
καλίῃ πόλει, ἀπὸ μικρῆς ἡλικίας εἰδείκνυ-
ται μετὰ νέου πνευματώδους, ποδοῦτος με-
τὰ καὶ γενναῖα καὶ ὑποσχόμενους μὴν ἡμεῶν
συντέλεση ὑπὲρ τοῦ μεγάλειου καὶ τῆς δό-
ξης πατρὸς σου. Εὐχόμενος νὰ τῇ εὐε-
ργεῖᾳ τὴν πατρίδα σου καὶ διακονῇς
μετὰ τῶν συμπαθῶν τῶν ἐν τῷ Γυμνα-
σίῳ, ἐγκαταλείπει ἡμετέρις τὰς γυμνα-
σιακὰς σπουδὰς καὶ τρέπεται εἰς τὸ πληροῦν
ὄψεσθαι τοὺς στρατιωτικὸν στάδιον εἰσερχο-
μένῳ εἰς τὴν ἐν Κερκύρῃ ποσπαρασκευαστικῇ σχολῇ.

ἐξ ἧς ἐξέρχεται λοχίας, παιδίον ἔτι· ὡς ὑπαξιωματικὸς καίτοι ἐφηβὸς ἐπέδειξε τοιαύτην διαγωγήν καὶ ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν τοῦ καθήκοντός του, ὥστε ἐπέσυρε τὴν γενικὴν ἐκτίμησιν τῶν ἀνωτέρων του καὶ ἀνευ μέσων καὶ προστατῶν εἰσέρχεται εἰς τὴν σχολὴν τῶν ὑπαξιωματικῶν ἐπιτυχὼν ἐν τῷ διαγωνισμῷ μόνον καὶ μόνον διὰ τῆς προσωπικῆς του ἱκανότητος. Ἐν τῇ σχολῇ διεκρίθη ἀριστεύων εἰς ὅλα τὰ μαθήματα καὶ ἐξήλθεν ἀνθυπολοχαγὸς ἀρχηγός, δηλαδὴ πρῶτος μεταξύ τῶν ἄλλων καὶ ὁ νεώτερος ὢλων μόλις 22 ἐτῶν.

Ὡς ἀξιωματικὸς ἔδρασεν ὅσον ὁ ἴσος συνάδελφός του· εἰς τὸν πόλεμον τῷ ἐνεπιστεύθη ἡ φύλαξις τῆς Γεφύρας Ἀρτης, ἣν καὶ ὑπερήσπισε γενναϊότατα θυμικῶς ὑπὸ τοῦ ἀντιπάλου τ' ὕρκου ἀξιωματικῷ καὶ διήλθε πρῶτος αὐτὸς τὴν γέφυραν ἐν τῷ μέσῳ χαλᾶς σφαίρων χαίρων καὶ ἀγαλλόμενος ὅτι αὐτὸς πρῶτος ἐκόμιζε τὴν ἐλευθερίαν τοῖς δούλοις ἀδελφοῖς. Ἐλαβε μέρος εἰς ὅλας τὰς μάχας πανταχοῦ διατρέπων· ἐν δὲ τῇ μάχῃ τοῦ Γοιμπόβου ἐπέσυρεν ὢλων τὸν ὑκυμαστὸν. Οὐδόλως προφυλαττόμενος ἐχώρει μὲ τὸ ξίφος εἰς τὰς χεῖρας ἐμπρὸς ἐνθαρρύνων τοὺς στρατιώτας του καίτοι ἐκεῖ δις πληγωθεὶς ἐξηκολούθει νὰ μάχῃται.

ΑΙ ΠΕΡΙ ΗΠΕΙΡΟΥ

Διαλέξεις τοῦ κ. Νεοκλ. Κασζάκη

(Ἰδε συνέχισαν εἰς τὸ προηγ. φύλλον)

Ἐπὶ μακροῦς αἰῶνας ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα, ἡ γλῶσσα τοῦ τόπου τῶν τε Χριστιανῶν καὶ τῶν Μωαμεθανῶν ἐλειτούργει ἐν Ἡπείρῳ εἰς ἀπαντας τοὺς κλάδους τῆς διοικήσεως. Κατὰ τοὺς τελευταίους τούτους καιροὺς ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα περιωρίσθη ὡς ἐπίσημος γλῶσσα. Βεβαίως οὐδὲν ἐκ τούτου ἐπετεύχθη, ἀλλ' ἡ πρόθεσις ὑπῆρξε, καὶ θὰ ἐπετυγχάνοντο ἰσως περισσότερα ἀποτελέσματα, ἐὰν δὲν ἀντίστατο ἡ παροιμιώδης ἐθνικὴ τῶν Ἡπειρωτῶν φιλοπατρία.

Ἐν παραβολῇ πρὸς τ' ἄλλα τμήματα τῆς Ἑλληνικῆς Χερσονήσου ἡ Ἡπειρος κατέστη ἀπόκληρος πάσης κυβερνητικῆς μερίμνης καὶ φροντίδος. Δικτελεῖ ἀνευ σιδηροδρόμων, ἀνευ συγκοινωνίας ἐνφ' ἡ Θράκη, ἡ Μακεδονία, ἡ Μικρὰ Ἀσία ἐπληρώθησαν τοιούτων. Πρὸ τῆς τοιαύτης καταστάσεως· ἐμελλε βεβαίως ὁ προσηλυτισμὸς νὰ ἐκδοθῇ τολμηρότερος· ἀλλ' εὐτυχῶς ἀνευ ἀποτελέσματος. Ἐδοκιμάσθη ἡ Ἡπειρος ὑπὸ τοῦ προσηλυτισμοῦ, κατεβλήθη ὑπὸ τῆς Διοικήσεως, ἀλλὰ τὸ ἐθνικὸν αἶσθημα παραμένει ἐν αὐτῇ ἰσχυρὸν καὶ ἀμείωτον. Καὶ τοῦτο παρηγορία.

Πρὸ τῶν δεινῶν τούτων καὶ τῶν δοκιμασιῶν τῆς εὐάνδρου χώρας καθῆκον ἔχομεν πάντες, καὶ Ἕλληνες καὶ Ἡπειρωταί, ν' ἀνανήψωμεν καὶ ν' ἀγωνισθῶμεν. Καὶ ἐν τῇ πρώτῃ γραμμῇ οἱ Ἡπειρωταί, διὰ τοὺς ὁποίους τὸ τοιοῦτο δὲν εἶνε ἀσύνηθες. Τὰ τέκνα ἄς συνεχίσωσι τὸ ἔργον τῶν πατέρων.

Καθ' ἑκάστην ἀναγινώσκω δημοσιεύματα ἐν ξένικῃ γλώσσῃ, δι' ὧν πλαστογραφεῖται τὸ ἐθνικὸν δίκαιον καὶ ἡ ἐθνογραφία τῆς Ἡπείρου. Πρὸς τοῦτο οἱ ἐχθροὶ ἡμῶν δαπανῶσιν βεβαίως καὶ δαπανῶσιν ἀρεστά. Ποῦς σήμερον πολυτάλαντος Ἡπειρώτης ἐσκέφθη νὰ διαθέσῃ χρηματικὸν τι ποσὸν πρὸς ἀπούκρουσιν τῶν κατὰ τῆς πατρίδος του σιευριῶν; Καθ' ὅσον γνωρίζω, οὐ εἰς! Ἐγγράφη κατὰ τὸν τελευταῖον τούτον καιρὸν ἑλληνικὸν δημοσίευμα, ἀμυνόμενον ὑπὲρ τῶν ἑλληνικῶν δικαίων τῆς Ἡπείρου, τυχὸν δὲ τῆς τιμῆς νὰ μεταφρασθῇ εἰς γαλλικὴν καὶ ἰταλικὴν γλῶσσαν καὶ νὰ καταχωρισθῇ ὁλόκληρον εἰς τὴν Κυκλὴν Βίβλον τῆς Ἀγγλίας. Φεῖ! τὸ δημοσίευμα τοῦτο ἔγραψεν καὶ ἐξετυπώθη ὑπὸ Ἡπειρώτου τῆς Ἐταιρίας τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ἥκιστα πολυτάλαντος, καὶ ἐν τούτοις χθὲς ἀκόμη συνετὸς καὶ ἐγκριστός Ἡπειρώτης ἐστενοχωρεῖτο, ὅτι κινδυνεύει ὁ ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ Ἑλληνισμὸς ἀγνοῶν ὁ τάλας, ὅτι

Ἐν τῇ ἀστυνομίᾳ, ἐνθ' ἡμετέρας τὸν πόλεμον ὑπηρετήσεν, ἀφῆκε τὰς καλλιτέρας ἐντυπώσεις. ἐν τῇ Κεφαλῇ ἡνίκα, ἐνθ' ὁ πλεῖστον ὑπηρετήσεν, ὅτε ἐκαλεῖτο εἰς Ἀθήνας ὑπὸ τῆς ὑπηρεσίας διὰ τὴν ἀρίστην διαγωγήν του, ἀφῆκε λυπὴν πρωτοφανῆ ἐκδηλουμένην διὰ κρουσῶν δακρύων. Ἐν Ἀθήναις ἐπέσυρε τόσον τὴν γενικὴν ἐκτίμησιν τῶν προϊσταμένων του καὶ τῶν συναδέλφων του, ὥστε μετὰ δακρύων ἀναφέρουσι τὸ ὄνομά του.

Ἀξιωματικοί, πολῖται, στρατιῶται καὶ ἀστυφύλακες ἡγάπων ἰδιαζόντως καὶ τὰ μέγιστα ἐξετίμων αὐτὸν ὡς ἀπέδειξεν τοῦτο καὶ ἐν τῇ κηδείᾳ του, ἐνθ' ὢλων τῶν ὅπλων οἱ ἀξιωματικοὶ παρίσταντο σχεδὸν ὅλοι, ἀπειροὶ πολῖται, ἀστυφύλακες, στρατιῶται λίαν συγκεκινημένοι. Ἐπὶ τοῦ νεκροῦ ὡς δείγμα ἐκτιμήσεως καὶ ἀγάπης κατετέθησαν στέφανοι ἐκ μέρους τῶν ἀστυνομῶν, τῶν συμπολιτῶν του, τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ πεζικοῦ καὶ ἰκανὸν ἀνθοδέσμη. Ἐπικηδεῖους ἐξεφώνησαν οἱ κ. κ. Ἀμβρόζης, ἀστυνομὸς Σκηρὸς, ὑπολοχαγὸς Πραντούνας, μὴ ἀφήσας ὀφθαλμὸν ἀδάκρυτον, ὁ ἀξιωματικὸς Ράπτης καὶ ἄλλοι.

Ἡ μουσικὴ τοῦ πυροβολικοῦ συνοδεύουσα τὸν νεκρὸν μετὰ τιμητικῆς διμοιρίας στρατιωτῶν προσέδιδε τὴν ὅλην πένθιμον ὄψιν τῆς κη

μείζονα διατρέχει κίνδυνον ἡ γενέτειρα αὐτοῦ χώρα!

Παρὰ πάντα ταῦτα ἡ Ἡπειρος εἶνε ἑλληνικὴ, μεθ' ὅλην τὴν ἐγκατάλειψιν ἡμῶν καὶ τὴν ὀλιγωρίαν. Τοῦτο θέλω ἀποδείξω ἐν τῇ προτεχῇ Διαλέξει μου, βασιζόμενος ἐπὶ ἀριθμῶν καὶ στατιστικῶν δεδομένων.

Κύριοι. Εἰς τὴν προηγουμένην Διαλέξιν μου ἐξέθηκα πρὸς ὑμᾶς τὰς προπαγανδικὰς ἐνεργείας τῶν ἀπὸ τινος χρόνου διεκδικούντων πολιτικὰ ἐπὶ τῆς Ἡπείρου συμφέροντα. Ἐπὶ τούτοις καθῆκον ἔχω νὰ κάμω διακρίσιν μεταξύ ἰταλικῆς κυβερνήσεως καὶ ἰταλικοῦ ἔθνους. Ἄν οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς ἐπισήμου Ἰταλίας ἐργάζωνται ἐν Ἡπείρῳ μετὰ ζήλου κρείττονος ὑποθέσεως ὑπὲρ τῆς ἐπικρατήσεως τῆς ἰταλικῆς ἐπιρροῆς ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ, μέγα ἐν τούτοις μέρος τοῦ ἰταλικοῦ τύπου, διερχομένου, ἐννοεῖται, τὴν γνώμην τοῦ ἰταλικοῦ λαοῦ, διαμαρτύρεται κατὰ τῶν προσηλυτιστικῶν ἐνεργειῶν τῆς ἐπισήμου Ἰταλίας. Ταῦτα περὶ τῶν Ἰταλῶν, διότι ὅσον ἀφορᾷ εἰς ἄλλας ἐνεργείας, ἐπιστήμους ἢ ἀνεπιστήμους, νομίζω ἀνάξιον νὰ κάμω εὐρυτέραν μνείαν.

Σὰς εἶπον πλέον ἢ ἄπαξ κατὰ τὰς διαλέξεις μου ταύτας, ὅτι καθῆκον ἔχομεν νὰ καταπολεμήσωμεν διὰ παντὸς τρόπου τὸν ἐν τῷ ἔξω τερικῷ προσηλυτισμῷ κατὰ τῶν ἑλληνικῶν δικαίων καὶ συμφερόντων· νὰ καταπείσωμεν τὸν κόσμον διὰ τῶν πραγμάτων καὶ τῶν ἀριθμῶν, ὅτι ἐπικρατοῦμεν ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν ἐν τῇ ἑλληνικῇ Χερσονήσῳ. Τίς ἤλπιζεν ἐν τούτοις ὅτι οἱ ἐχθροὶ ἡμῶν δὲν εὐρίσκονται μόνον ἐν Σόφρᾳ ἢ ἐν Βουκουρεστίῳ, ἐν Βιέννῃ ἢ εἰς Πετροῦπολιν, ἢ ὅπουδήποτε τοῦ κόσμου, πλαττογραφούντες ἐπὶ ζημίᾳ ἡμῶν τὰ δεδομένα, ἐλαττοῦντες ἐξ ἰδιοτελείας τὴν σημασίαν τῶν ἐθνικῶν δυνάμεων, εὐρισκόμενοι ἐν αὐτῷ τῷ ἐθνικῷ κέντρῳ ἐν αὐτῇ τῇ πρωτεύουσῃ τοῦ ἑλληνικοῦ κράτους; Σὰς ἐδείκνυνον πρὸ τίνος κειροῦ τὸ βιβλίον, αὐττοκροῦ ἀξιωματικῷ, υἱοθετηθέν, ἐξ ἀγνοίας βεβαίως ὑπὸ ἐπισήμου Γραφεῖου· ἤδη ἀναγκάζομαι νὰ σὰς ἀναγνώσω πρὸς μείζονα πίστωσιν τῶν λόγων μου, ἀπὸσπασμα συγγραμματος, δημοσιευμένου ἑλληνιστὶ κατ' αὐτὴν τὴν στιγμὴν ἐν μεσაῖς Ἀθήναις. Εἶνε ἐγκυκλοπαιδικὸν Λεξικόν. Ἀναγινώσκω ἐν τῇ λέξει Ἰωάννιννα τὰ ἐπόμενα:

«Ἰωάννιννα. Πόλις ἐν Ἡπείρῳ πρωτεύουσα ὁμωνύμου βιλαγιτίου ἐν τῇ Εὐρωπαϊκῇ Τουρκίᾳ, ἀριθμοῦσα νῦν κατὰ τινὰς ὑπολογισμούς περὶ τὰς 26 χιλιάδας κατοίκων, ἐξ ὧν 15 χιλιάδες Ἕλληνες, 8,500 Τούρκοι καὶ 1,000 καλδανοὶ καὶ 2,500 Ἰουδαῖοι.

«Τὸ βιλαγέτιον Ἰωαννίνων διακρούμενον εἰς

δείκας του, τὴν συγκινήσκατο μέχρι τῶν μυχιαιτάων καὶ ἀποσπάσασαν τὰ δάκρυα τῶν θεατῶν.

Καὶ οὕτως ἀπῆλθε διὰ παντὸς μὲ τὸ μεδίκα εἰς τὰ χεῖλη καὶ τὴν ἡσυχὸν ὄψιν κοιμωμένου ὁ ἀδελφὸς Χρῆστος, ὁ ὠραῖος καὶ εὐγενὴς νέος, ἡ μεγάλη καὶ γενναία ψυχὴ, τὸ ἀτρόμητον παλληκάρι, ὁ σπάνιος φίλος, ὁ ἀριστος στρατιώτης, ὁ μοναδικὸς υἱός, ὁ θαυμαστος πατριώτης.

Η. Ηλοῦμης

ΕΚΦΡΑΣΙΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΩΝ

Ἐκφράζω τὰς ἐγκαρδίους εὐχαριστίας ἐμοῦ τε καὶ ἀπάσης τῆς οἰκογενείας μου πρὸς πάντας τοὺς φίλους καὶ συμπατριώτας, ὡς καὶ εἰς τὸν πρόεδρον τῆς Φιλανθρωπικῆς Ἀδελφότητος τῶν Ἡπειρωτῶν ἐν Πειραιεὶ κ. Γ. Δάκων, τὸν πρόεδρον τῆς φιλεκαπιδευτικῆς ἀδελφότητος Κρητσοῦνισης κ. Ἰω. Παπαδόπουλον καὶ τὸν τῆς Κοσόλιανης κ. Α. Νούσσην, διὰ τὴν εὐκρινὴ συμπετοχὴν των εἰς τὴν μεγάλῃ ἡμῶν θλίψιν ἐπὶ τῷ θανάτῳ τῆς πολυτεβιάτου μητρός μου.

Χ. Χριστοδουλάκης

ΕΙΣΟΠΟΙΗΣΙΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΣΑ

Ζητεῖται συνεταῖρος ἔχων τοὐλάχιστον πενήκοντα χιλιάδας δραχμὰς ὡς κεφάλαιον δι' ἐπιχείρησιν ὀργανωμένην καὶ λειτουργοῦσαν σήμερον ἐνταῦθα καὶ ἐν ἐπαρχίᾳ μὲ βεβαιότατα εὐρυτάτου μέλλοντος. Πληροφορίαι δίδονται παρ' ἡμῖν.

νδ σκντζάκια ἀπὸ τοῦ 1897, ἀριθ. μετ. κατὰ τινὰ ἀπογραφὴν 648 χιλιάδας κατοίκων, ἐξ ὧν 110 χιλιάδες Ἕλληνες, 10 χιλιάδες Τούρκοι, 180 χιλιάδες Τουλκαθανοὶ, Ἀλβανοὶ, Χριστιανοί, 110 χιλιάδες Ὀρθόδοξοι καὶ 25 ἡχιλάδες καθολικοῦ δόγματος, 20 χιλιάδες Βούλγαροι, 160 χιλιάδες Βλάχοι, 7 χιλιάδες Ἀθίγγανοί, καὶ 6 χιλ. Ἰσραηλῖται.

Ἐνφ' ὁ πληθυσμὸς τῆς Ἡπείρου, ὡς καὶ ἄλλοτε σὰς εἶπον, καὶ σήμερον ἐκτενὲς θὰ ἐκθέσω, ἀνέρχεται εἰς 341,000 ἐξ ὧν: Ἕλληνες 218,500. Βλάχοι 12. 500. Ἀλβανοὶ Μωαμεθανοὶ τε καὶ Χριστιανοὶ 108,500 καὶ Ἰσραηλῖται 2,500. Τὸ ὅλον 341,000. Τούρκοι δὲ Βούλγαροι καὶ Καθολικοὶ Ἀλβανοὶ δὲν ὑπάρχουσι ποσῶς.

Ἡ ἡμετέρα Ἐταιρία διεμαρτυρήθη πρὸς τοὺς ἐκδότας τοῦ ἐν λόγῳ λεξικοῦ καὶ ἔλαβε παρ' αὐτῶν τὴν ὑπόσχεσιν, θέλουσι καταστρέψῃ τὴν περιέχουσαν τὸ ἀνθελληνικώτατον τοῦτο ἀρθρίδιον σελίδαν, ἀντικαθιστῶντες αὐτὴν δι' ἄλλη, ἐν ᾗ τὸ ὑπὸ τὸν τίτλον Ἰωάννιννα ἀρθρον θέλει περιέχει τὸν ἀκριβῆ πληθυσμὸν τῆς Ἡπείρου ἐθνολογικῶς καὶ οὐχὶ τὸν φανταστικόν. Διαμαρτυροῦμεθα κατὰ τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν τῶν ἐν τῷ ἔξω τερικῷ ἔχομεν καὶ δίκαιον καὶ καθῆκον. Ἀλλ' ὅταν ἐν μεσάις Ἀθήναις συμβαίνωσιν ἀκατονόμαστα τοιαῦτα ἐγκλήματα κατὰ τῶν δικαίων τοῦ ἑλληνικοῦ Γένους, τί πρέπει νὰ πράξωμεν; Τί λέγουσι περισσότερον δὲ ὁ Γκουμπερνάτης, ὁ Σκντζουλιάνο, ἀφ' ὅσα λέγουσιν οἱ ἐν Ἀθήναις δημοσιεύοντες στατιστικὰς περὶ τῶν ἑλληνικῶν χωρῶν, ἐν ταῖς ὁποίαις τὸ ἑλληνικὸν στοιχεῖον μονονοῦχὶ διαγράφεται; Τοιαῦτα εἶνε τὰ ἀποτελέσματα τῶν διδαγμάτων τῆς ἐθνικῆς ἀδιαφορίας!

Καιρὸς ἦδη νὰ εἰσέλθωμεν εἰς τὸ κύριον ἀντικείμενον τῆς διαλέξεώς μου, νὰ σὰς ἀναπτύξω τὰς ποικίλας φυσικὰς τε καὶ ἠθικὰς δυνάμεις τῆς Ἡπείρου καὶ τῶν κατοίκων αὐτῆς. Γνωρίζετε τὸν Ἡπειρώτην ἐκ τῆς ἱστορίας. Καιρὸς ἦδη νὰ γνωρίσῃτε οἷος εἶνε πραγματικὴ σήμερον, τὴν συγχρονὸν αὐτοῦ ὑπόστασιν καὶ ἐνεργεῖαν.

Ἡ Ἡπειρος λόγῳ τῆς γεωγραφικῆς αὐτῆς τοποθεσίας εἶνε σημαντικώτατον σημεῖον τῆς Ἑλληνικῆς Χερσονήσου· εἶνε ἡ ἐγγυτέρα πρὸς τὴν Ἑσπερίαν ἑλληνικὴ χώρα δυνάμενη ἐκ τούτου νὰ ἐλθῇ μετ' αὐτῆς εἰς μερίζονα πνευματικὴν ἐπικοινωνίαν. Μέγα μέρος αὐτῆς περιβρέχεται ὑπὸ τῶν ὑδάτων τοῦ Ἰονίου πελάγους καὶ τοῦ Ἀμβρακικοῦ κόλπου, δι' οὗ ἐπικοινωνεῖ πρὸς τὴν στερεάν Ἑλλάδα.

(ἀκολουθεῖ)